

NASIONA	NORMA BRANŻOWA	BN-75
	Materiał siewny Nasiona roślin zielarskich	9119-02
		Zamiast BN-70/9119-02
		Grupą katalogowa XV 31

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są kwalifikowane i handlowe nasiona roślin zielarskich, przygotowane do siewu.

1.2. Zakres stosowania normy. Norma obowiązuje producentów, jednostki prowadzące obrót handlowy nasionami zielarskimi oraz stacje oceny nasion i uprawnione laboratoria.

1.3. Określenia

1.3.1. Nasiona kwalifikowane - materiał siewny o stwierdzonej tożsamości odmianowej i stopniu kwalifikacji /na podstawie dokumentacji dotyczącej pochodzenia/, odpowiadający normie i innym wymaganiom obowiązującym w obrocie.

1.3.2. Nasiona handlowe - materiał siewny odpowiadający normie i innym wymaganiom obowiązującym w obrocie.

2. PODZIAŁ

2.1. Nasiona kwalifikowane. W zależności od pokolenia, które w reprodukcji nasiennej stanowi dany materiał siewny, rozróżnia się następujące stopnie kwalifikacji:

E - elita - bezpośrednie rozmnożenie materiału matecznego,

O - oryginał - bezpośrednie rozmnożenie elity,

I ods. - pierwszy odsiew - bezpośrednie rozmnożenie oryginału.

Zgłoszona przez Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin
Ustanowiona przez Ministerstwo Rolnictwa dnia 18 października 1975 r.
jako norma obowiązująca w zakresie obrotu od dnia 1 lipca 1976 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 1/1976 poz. 2)

2.2. Nasiona handlowe. W oparciu o dokumentację posiadaną przez producentów rozróżnia się następujące rodzaje nasion handlowych:

No - nasiona jednolitooodmianowe - rozmnożenia określonej odmiany,

Nk - nasiona kontrolowane - rozmnożenia z populacji krajowych lub importowanych kontrolowane na plantacji,

N - nasiona nie kontrolowane - nasiona pochodzące z plantacji nie kontrolowanych lub ze stanu naturalnego.

2.3. Klasy jakości. Nasiona kwalifikowane i handlowe w zależności od wartości siewnej dzieli się na trzy klasy jakości: I, II, III.

3. WYMAGANIA

3.1. Wymagania ogólne. Nasiona powinny mieć wygląd, barwę, połysk, kształt i zapach właściwe dla danego gatunku i odmiany.

Żywe owady, ich larwy i poczwarki oraz nasiona wszystkich gatunków kaniarki i zarazy są niedopuszczalne.

Nasiona zaprawiane mogą mieć barwę, zapach oraz połysk zmienione w zależności od użytej zaprawy.

Partia nasion powinna być jednolita pod względem cech jakościowych.

3.2. Wymagania szczegółowe - wg tablicy.

Lp.	Nazwa gatunku	Klasa jakości	Zawartość nasion czystych	Zdolność kiełkowania	Wilgotność	Dopuszczalna zawartość nasion innych gatunków	Wymagania dodatkowe i objaśnienia
			% nie mniej niż	% nie więcej niż		%	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Aminek egipski <i>Ammi visnaga</i> Lam. /	I	98	40	11	0,5	-
		II	95	30		0,7	
		III	92	20		1,0	
2	Arcydzięgiel lekarski <i>Archangelica Officinalis</i> Hoffm. /	I	97	65	8	0,4	-
		II	95	55		0,5	
		III	93	30		0,7	

cd. tablicy

Lp.	Nazwa gatunku	Klasa jakości	Zawartość nasion czystych	Zdolność kiełkowania	Wilgotność	Dopuszczalna zawartość nasion innych gatunków	Wymagania dodatkowe i objaśnienia
			% nie mniej niż	% nie więcej niż		%	
1	2	3	4	5	6	7	8
3	Arnika Chamissa <i>/Arnica chamissoni Less./</i>	I	95	60	10	0,8	nasion mniszka lekarskiego dopuszcza się do 0,1%
		II	90	50		1,5	
		III	85	30		2,0	
4	Arnika wielolistna <i>/Arnica foliosa Nutt./</i>	I	95	40	10	0,8	nasion mniszka lekarskiego dopuszcza się do 0,1%
		II	90	30		1,5	
		III	85	20		2,0	
5	Babka wąskolistna <i>/Plantago lanceolata L./</i>	I	95	90	11	2,0	nasion innych gatunków babek dopuszcza się nie więcej niż 0,1%
		II	90	85		5,0	
		III	85	75		10,0	
6	Bazyliapospolita <i>/Ocimum basilicum L./</i>	I	98	60	10	0,2	-
		II	96	55		0,5	
		III	92	45		1,0	
7	Biedrzyń <i>/Pimpinella anisum L./</i>	I	98	65	10	0,5	-
		II	95	50		0,7	
		III	92	40		1,0	
8	Biedrzyń mniejszy i wielki <i>/Pimpinella saxifraga L. i Pimpinella maior L./</i>	I	97	55	10	0,2	-
		II	95	50		0,3	
		III	92	40		0,5	
9	Bieluń indyjski <i>/Datura innoxia Mill./</i>	I	97	60	10	0,1	do zdolności kiełkowania dolicza się 20% nasion zdrowych niekiełkujących
		II	94	40		0,2	
		III	90	20		0,3	

cd. tablicy

Lp.	Nazwa gatunku	Klasa jakości	Zawartość nasion czystych	Zdolność kiełkowania	Wilgotność	Dopuszczalna zawartość nasion innych gatunków	Wymagania dodatkowe i objaśnienia
			% nie mniej niż	% nie więcej niż		%	
1	2	3	4	5	6	7	8
10	Bieluń dziedierzawa <i>Datura stramonium</i> L. /	I	98	80	10	0,1	-
		II	96	75		0,2	
		III	93	60		0,3	
11	Bławatek-chaber <i>Centaurea cyanus</i> L. /	I	97	65	11	0,5	-
		II	95	50		0,7	
		III	92	40		1,0	
12	Bukwica zwyczajna <i>Betonica officinalis</i> L. /	I	95	70	11	1,0	-
		II	90	50		1,5	
		III	85	30		2,0	
13	Czarnuszka siewna <i>Nigella sativa</i> L. /	I	98	75	10	0,3	nasion czar-nuszki da-masceńskiej dopuszcza się nie więcej niż 0,1%
		II	97	65		0,5	
		III	95	55		0,8	
14	Cząber ogrodowy <i>Satureja hortensis</i> L. /	I	98	70	10	0,7	nasion komo-sy dopuszcza się nie więcej niż 0,3%
		II	96	65		1,0	
		III	94	50		1,5	
15	Dogłádka <i>Grindelia squarrosa</i> Dun. i <i>Grindelia robusta</i> Nutt. /	I	97	75	10	0,5	-
		II	95	70		0,8	
		III	90	60		1,2	
16	Drapacz lekarski <i>Cnicus benedictus</i> L. /	I	98	60	11	0,1	-
		II	95	40		0,2	
		III	93	30		0,3	

cd. tablicy

Lp.	Nazwa gatunku	Klasa jakości	Zawartość nasion czystych	Zdolność kiełkowania	Wilgotność	Dopuszczalna zawartość nasion innych gatunków	Wymagania dodatkowe i objaśnienia	
			%			%		
1	2	3	niemniej niż		6	nie więcej niż		8
4	5	6	7	8	9	10	11	
17	Dziewanna wielkokwiatowa <i>Verbascum thapsiforme</i> Schrad. /	I	95	80	7	0,2	-	
		II	90	75		0,3		
		III	85	60		0,5		
18	Dziurawiec zwyczajny <i>Hypericum perforatum</i> L. /	I	98	75	8	0,3	-	
		II	95	70		0,5		
		III	92	60		0,7		
19	Fiołek trójbarwny <i>Viola tricolor</i> L. / Fiołek polny <i>Viola arvensis</i> Murr. /	I	97	60	10	0,5	-	
		II	95	50		0,8		
		III	93	35		1,0		
20	Glistnik - jaskółcze ziele <i>Chelidonium-maius</i> L. /	I	98	75	10	0,3	-	
		II	96	70		0,5		
		III	94	60		0,7		
21	Hyzop lekarski <i>Hyssopus officinalis</i> L. /	I	97	70	10	0,8	nasion komosy dopuszcza się nie więcej niż 0,2%	
		II	95	65		1,2		
		III	92	55		1,8		
22	Kminek zwyczajny dwuletni <i>Carum carvi</i> L. /	I	99	88	11	0,2	nasion bławatka dopuszcza się nie więcej niż 5 sztuk w kg	
		II	97	80		0,4		
		III	95	75		0,8		
23	Kocimiętka właściwa <i>Nepeta cataria</i> L. /	I	98	60	10	0,4	-	
		II	95	45		0,6		
		III	90	35		0,8		

cd. tablicy

Lp.	Nazwa gatunku	Klasa jakości	Zawartość nasion czystych	Zdolność kiełkowania	Wilgotność	Dopuszczalna zawartość nasion innych gatunków	Wymagania dodatkowe i objaśnienia
			% nie mniej niż	% nie więcej niż		%	
1	2	3	4	5	6	7	8
24	Kolendra siewna <i>Coriandrum sativum</i> L./	I	98	75	11	0,3	-
		II	97	65		0,5	
		III	96	60		0,8	
25	Komosa piżmowa <i>Chenopodium ambrosioides</i> L./	I	97	75	8	1,0	nasion innych gatunków komosy dopuszcza się nie więcej niż 0,2%
		II	95	65		1,5	
		III	92	60		2,0	
26	Koper włoski <i>Foeniculum capillaceum</i> Gilib./	I	97	65	11	0,2	-
		II	95	60		0,3	
		III	93	50		0,5	
27	Kozieradka pospolita <i>Trigonella foenum graecum</i> L./	I	98	90	11	0,4	dopuszcza się nasiona o różnorodnym zabarwieniu z wyjątkiem brązowoczarnych, których nie powinno być więcej niż 5%
		II	96	80		0,6	
		III	94	70		1,0	
28	Kozłek lekarski <i>Valeriana officinalis</i> L./	I	97	75	8	0,3	-
		II	95	60		0,5	
		III	92	40		0,8	
29	Krwawnik pospolity <i>Achillea millefolium</i> L./	I	95	80	8	0,5	-
		II	93	75		0,8	
		III	90	65		1,2	

cd. tablicy

Lp.	Nazwa gatunku	Klasa jakości	Zawartość nasion czystych	Zdolność kiełkowania	Wilgotność	Dopuszczalna zawartość nasion innych gatunków	Wymagania dodatkowe i objaśnienia
			% nie mniej niż	% nie więcej niż	% nie więcej niż		
1	2	3	4	5	6	7	8
30	Lawenda lekarska <i>Lavandula officinalis</i> Chaix./	I	98	60	10	0,5	-
		II	96	40		0,8	
		III	93	15		1,2	
31	Lebiódka pospolita <i>Origanum vulgare</i> L./	I	97	70	9	0,3	-
		II	95	65		0,5	
		III	92	55		0,8	
32	Lubczyk lekarski <i>Levisticum officinale</i> Koch./	I	97	60	8	0,2	-
		II	95	50		0,3	
		III	92	40		0,5	
33	Lulek czarny <i>Hyoscyamus niger</i> L./	I	97	70	9	0,5	-
		II	95	50		0,3	
		III	93	40		1,2	
34	Łopian większy <i>Arctium lappa</i> L./	I	98	70	10	0,2	-
		II	96	65		0,3	
		III	94	50		0,5	
35	Majeranek ogrodowy <i>Origanum majorana</i> L./	I	95	75	8	0,5	-
		II	93	65		0,8	
		III	90	55		1,5	
36	Malwa czarna <i>Althaea rosea</i> Cav. var. <i>nigra</i> Hort./	I	97	65	12	0,2	-
		II	95	55		0,3	
		III	92	40		0,5	
37	Marzana barwierska <i>Rubia tinctorum</i> L./	I	97	50	11	0,2	-
		II	95	40		0,3	
		III	93	25		0,5	

cd. tablicy

Lp.	Nazwa gatunku	Klasa jakości	Zawartość nasion czystych	Zdolność kiełkowania	Wilgotność	Dopuszczalna zawartość nasion innych gatunków	Wymagania dodatkowe i objaśnienia
			%			%	
1	2	3	nie mniej niż	nie więcej niż	6	7	8
38	Melisa lekarska / <i>Melissa officinalis</i> L./	I	96	65	11	1,0	-
		II	94	60		1,5	
		III	92	50		2,0	
39	Milek wiosenny / <i>Adonis vernalis</i> L./	I	95	60	10	0,2	-
		II	93	40		0,4	
		III	90	20		0,6	
40	Mniszek lekarski / <i>Taraxacum officinale</i> Veb./	I	95	55	10	0,3	-
		II	93	45		0,5	
		III	90	30		0,8	
41	Mydlnica lekarska / <i>Saponaria officinalis</i> L./	I	98	60	10	0,2	-
		II	97	50		0,3	
		III	95	40		0,5	
42	Naparstnica purpurowa / <i>Digitalis purpurea</i> L./	I	97	80	9	0,3	-
		II	95	75		0,5	
		III	93	65		0,8	
43	Naparstnica wełnista / <i>Digitalis lanata</i> Ehrh./	I	97	80	9	0,3	-
		II	95	75		0,5	
		III	93	65		0,8	
44	Nostrzyk żółty / <i>Melilotus officinalis</i> Lam./	I	97	80	12	0,4	do zdolności kiełkowania dolicza się 40% nasion twardych
		II	95	70		0,8	
		III	93	60		1,2	
45	Ogórecznik lekarski / <i>Borago officinalis</i> L./	I	98	75	10	0,2	-
		II	96	70		0,3	
		III	93	60		0,5	

cd. tablicy

Lp.	Nazwa gatunku	Klasa jakości	Zawartość nasion czystych	Zdolność kiełkowania	Wilgotność	Dopuszczalna zawartość nasion innych gatunków	Wymagania dodatkowe i objaśnienia
			% nie mniej niż			% nie więcej niż	
1	2	3	4	5	6	7	8
46	Oman wielki <i>Inula helenium</i> L./	I	95	70	10	0,2	-
		II	93	60		0,3	
		III	90	50		0,5	
47	Ostropest plamisty (<i>Silybum Marianum</i>)	I	98	65	10	0,3	-
		II	97	60		0,5	
		III	95	55		1,0	
48	Papryka roczna (pieprz turecki) <i>Capsicum annuum</i> L./	I	98	75	10	0,1	-
		II	96	65		0,2	
		III	93	55		0,3	
49	Pierwiosnka lekarska <i>Primula officinalis</i> L./	I	98	65	8	0,2	-
		II	95	60		0,3	
		III	92	55		0,5	
50	Pokrzyk - wilcza jagoda <i>Atropa bella donna</i> L./	I	97	70	9	0,2	-
		II	95	60		0,3	
		III	92	50		0,5	
51	Polonicznik nagi <i>Herniaria glabra</i> L./	I	97	70	9	0,5	-
		II	95	60		0,8	
		III	92	40		1,2	
52	Prawoślaz lekarski <i>Althaea officinalis</i> L./	I	97	65	10	0,2	-
		II	95	55		0,3	
		III	92	40		0,5	

cd. tablicy

Lp.	Nazwa gatunku	Klasa jakości	Zawartość nasion czystych	Zdolność kiełkowania	Wilgotność	Dopuszczalna zawartość nasion innych gatunków	Wymagania dodatkowe i objaśnienia
			% nie mniej niż	% nie więcej niż		%	
1	2	3	4	5	6	7	8
53	Przestęp biały / <i>Bryonia alba</i> L./	I	98	70	10	0,2	-
		II	97	60		0,3	
		III	95	40		0,5	
54	Psianka wrębna / <i>Solanum laciniatum</i> Ait./	I	97	50	11	0,2	-
		II	94	40		0,3	
		III	90	30		0,5	
55	Pszonak Perowskiego / <i>Erysimum perovskianum</i> Fisch. et Mey/	I	97	70	9	0,5	-
		II	95	60		0,8	
		III	93	50		1,2	
56	Rumianek pospolity / <i>Matricaria chamomilla</i> L./	I	97	80	9	0,3	nasion tasznika dopuszcza się nie więcej niż 0,1%
		II	94	75		0,5	
		III	90	60		0,8	
57	Ruta zwyczajna / <i>Ruta graveolens</i> L./	I	97	70	10	0,5	
		II	95	55		0,8	
		III	93	40		1,2	
58	Rutwica lekarska / <i>Galega officinalis</i> L./	I	98	50	11	0,2	-
		II	96	45		0,3	
		III	94	35		0,5	
59	Rzepik pospolity / <i>Agrimonia eupatoria</i> L./	I	97	60	11	0,2	-
		II	95	50		0,3	
		III	93	40		0,5	
60	Rzewień dłoniasty / <i>Rheum palmatum</i> L./	I	97	70	10	0,1	nasion rzewienia innych gatunków nie dopuszcza się
		II	95	65		0,2	
		III	93	50		0,4	

cd. tablicy

Lp.	Nazwa gatunku	Klasa jakości	Zawartość nasion czystych	Zdolność kiełkowania	Wilgotność	Dopuszczalna zawartość nasion innych gatunków	Wymagania dodatkowe i objaśnienia
			%			%	
1	2	3	nie mniej niż		nie więcej niż		8
4	5	6	7		8		
61	Serdecznik pospolity / <i>Leonurus cardiaca</i> L./	I	96	70	9	0,5	-
		II	93	65		0,8	
		III	90	55		1,2	
62	Siekierzyca gałęzista / <i>Securinega suffruticosa</i> Rehd./	I	98	70	10	0,1	-
		II	96	60		0,2	
		III	93	50		0,3	
63	Siwiec żółty / <i>Glaucium flavum</i> Cr./	I	98	50	10	0,3	-
		II	96	40		0,5	
		III	93	30		0,8	
64	Stroiczka rozdęta / <i>Lobelia inflata</i> L./	I	96	70	7	0,2	-
		II	93	60		0,3	
		III	90	50		0,5	
65	Szałwia lekarska / <i>Salvia officinalis</i> L./	I	99	75	10	0,1	-
		II	98	65		0,2	
		III	96	50		0,4	
66	Szałwia muskatowa / <i>Salvia sclarea</i> L./	I	99	75	10	0,1	-
		II	98	65		0,2	
		III	96	50		0,4	
67	Szanta zwyczajna / <i>Marrubium vulgare</i> L./	I	97	70	10	0,5	-
		II	95	60		0,8	
		III	93	50		1,2	
68	Ślazi dziki / <i>Malva silvestris</i> L./	I	97	60	10	0,3	-
		II	95	50		0,5	
		III	92	40		0,8	

cd. tablicy

Lp.	Nazwa gatunku	Klasa jakości	Zawartość nasion czystych	Zdolność kiełkowania	Wilgotność	Dopuszczalna zawartość nasion innych gatunków	Wymagania dodatkowe i objaśnienia
			%			%	
1	2	3	nie mniej niż		nie więcej niż		8
69	Turówka wonna /Żubrówka/ /Hierochloa odorata L./	I	92	40	12	0,8	-
		II	90	30		1,2	
		III	85	20		1,5	
70	Turzyca piaskowa /Carex arenaria L./	I	92	50	12	0,8	-
		II	90	40		1,2	
		III	85	30		1,5	
71	Tymianek właściwy /Thymus vulgaris L./	I	95	75	10	1,0	-
		II	93	65		1,5	
		III	90	55		2,0	
72	Tysiącznik pospolity /Centaurium umbellatum Gilib./	I	95	75	7	0,2	-
		II	93	70		0,3	
		III	90	60		0,5	
73	Wilżyna ciemista /Ononis spinosa L./	I	97	50	11	0,2	do zdolności kiełkowania dolicza się 20% nasion zdrowych niekiełkujących
		II	95	40		0,5	
		III	93	30		0,8	
74	Wilżyna bezbronna /Ononis arvensis L./	I	97	50	11	0,2	do zdolności kiełkowania dolicza się 20% nasion zdrowych niekiełkujących
		II	95	40		0,5	
		III	93	30		0,8	
75	Złocień dalmatyński /Pyrethrum cinerariaefolium Vis./	I	95	60	10	0,2	-
		II	93	55		0,3	
		III	90	45		0,5	

4. PAKOWANIE

Nasiona przygotowane do siewu należy pakować w worki papierowe lub tkane, całe, czyste, wolne od szkodników.

Dopuszcza się inny rodzaj opakowań odpowiedni dla nasion zielarskich. Pojemność opakowań nie powinna przekraczać 50 kg. Worki należy zaszyć lub zawiązać oraz zabezpieczyć za pomocą plomby, banderoli, lub innego zamknięcia uniemożliwiającego wymianę zawartości opakowania bez uszkodzenia użytego zabezpieczenia.

Worki powinny być zaopatrzone w dwie trwałe etykiety /wewnętrzną i zewnętrzną/ z napisem zawierającym następujące dane:

- nazwę i adres dostawcy,
- nazwę gatunku i ewentualnie odmiany,
- numer partii,
- rok zbioru,
- masę netto nasion.

Napis na etykiecie zewnętrznej powinien zawierać ponadto

- klasę jakości, stopień kwalifikacji, numer normy, numer i datę świadectwa jakości nasion, np.:

a/ nasiona rumianku pospolitego w stopniu elity II klasy jakości:

NASIONA RUMIANKU POSPOLITEGO E II BN-75/9119-02

b/ nasiona handlowe dziurawca zwyczajnego pochodzącego z plantacji kontrolowanej w I klasie jakości:

NASIONA DZIURAWCA ZWYCZAJNEGO Nk I BN-75/9119-02

Inne opakowania powinny być zaopatrzone w wyraźny napis zawierający co najmniej następujące dane

- nazwę i adres dostawcy,
- nazwę gatunku i ewentualnie odmiany, stopień kwalifikacji lub rodzaj w przypadku nasion handlowych, klasę jakości i numer normy,
- numer partii,
- masę netto nasion,
- termin ważności oceny wysyłanych nasion.

5. BADANIA

5.1. Pobieranie próbek - wg PN-78/R-71603.

5.2. Opis badań - wg PN-79/R-65950.

5.3. Ocena partii nasion. Partię nasion należy uznać za zgodną z wymaganiami normy, jeżeli przeprowadzone badania dały wyniki zgodne z wymaganiami wg rozdz. 3.

5.4. Wystawianie świadectw jakości. Świadectwo jakości nasion powinno być wystawione dla każdej zbadanej partii przygotowanej do siewu, bezpośrednio po zakończeniu badań. Świadectwo powinno podawać nazwę odmiany oraz zawierać wyniki badań, numer normy i klauzulę stwierdzającą jakiemu stopniowi kwalifikacji i klasie jakości wg normy odpowiada jakość badanych nasion. W przypadku, gdy nasiona nie odpowiadają wymaganiom normy świadectwo powinno zawierać klauzulę stwierdzającą wyraźnie, że jakość nasion nie odpowiada wymaganiom normy.

5.5. Rodzaje świadectw

5.5.1. Świadectwo kwalifikacji nasion otrzymuje każda zbadana partia nasion z plantacji zakwalifikowanych w polu. Świadectwo powinno zawierać decyzję o zakwalifikowaniu nasion.

5.5.2. Świadectwo wartości siewnej nasion otrzymują:

- nasiona handlowe,
- nasiona kwalifikowane, gdy są badane powtórnie /mające już świadectwo kwalifikacji/.

Świadectwo wartości siewnej nasion handlowych jednolitych odmianowo /No/ powinno zawierać nazwę odmiany.

5.6. Okres ważności świadectw. Dla nasion kozłka lekarskiego i arcydzięgla lekarskiego ustala się ważność świadectwa na 3 miesiące, a dla pozostałych gatunków na 6 miesięcy, licząc od daty wystawienia świadectwa.

K O N I E C

Informacje dodatkowe

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę - Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-70/9119-02

a/ ustalono wymagania dla 39 nowych gatunków nasion roślin zielarskich znajdujących się w obrocie,

b/ zróżnicowano wymagania w parametrze czystości dla I i II klasy jakości,

c/ zróżnicowano wymagania w parametrze zdolności kiełkowania dla II i III klasy.

3. Normy związane

PN-79/R-65950 Materiał siewny. Metody badania nasion

PN-78/R-71603 Materiał siewny. Pobieranie próbek nasion

4. Autorzy projektu normy - doc. dr hab. Jan Kozłowski - Instytut Przemysłu Zielarskiego, mgr Danuta Tyszyńska-Kownacka - Zjednoczenie Przemysłu Zielarskiego, inż. Emilian Welc - Zielarska Stacja Nasienna.

5. Wydanie 2 - stan aktualny: kwiecień 1980; uaktualniono normy związane oraz wprowadzono nowy gatunek Ostropest plamisty. Poprawiono błędy.